

Søndagsdebatt

Geir
Ramnefjell
Debatt- og
kronikkansv.Cornelia
Kristiansen

ANSVAR: Også samfunnstopper må vise ansvar. Tiden hvor beklagelsene fremstår mer til trøst enn til trøst må ta slutt.

Foto: Erlend Aas/Scanpix

Jeg beklager

Arne
SelandBistandsadvokat i
terrorsaken

POLITIETS 22. JULI-RAPPORT: Politidirektør Øystein Mæland beklaget at politiet ikke var dimensjonert for den ekstreme hendelsen som skjedde en helt vanlig fredag i fellesferien.

Fungerende PST sjef Roger Berg beklaget på vegne av PST. Han beklaget ikke fordi PST hadde ansvar. Han beklaget fordi PST hadde et «prinsipielt ansvar» og valgte derfor å beklage av hensyn til «de pårørende og alle berørte».

DET ER FLERE som har stilt spørsmål ved hvor dypt disse beklagelsene egentlig stikker. Alle kan gjøre feil. Det gjelder også samfunnstopper. Det er også slik at feil kan gi ulike konsekvenser for den ansvarlige. Hvilke konsekvenser det får, avhenger av hva man har gjort og hvem som har gjort det.

Det har i lang tid vært god strategi å gå ut med en beklag-

se og innrømmelse av at en har gjort feil. Resultatet har vært at med det er saken avgjort og ting kan fortsette som før. Dette har pågått så lenge at nå ser vi at de ansvarlige nærmest tar det for gitt at enhver beklagelse medfører tilgivelse.

Politidirektør Øystein Mæland og fungerende PST sjef Roger Berg er eksempler på denne utviklingen. Når en hører beklagelsene fra disse to fremstår det ikke engang som om de prøver å være oppriktige.

POLITIDIREKTØR Øystein Mæland viser til «vanlig fredag midt i fellesferien». Er det ikke slik at alle dager er vanlige frem til en katastrofe inntreffer. I fellesferien har Norge en stor tilstrømming av mennesker fra hele verden. Det er derfor kanskje den tiden hvor det er vanskeligst å holde oversikt og kontroll. I stedet for å skyldte på ferietid burde heller politiledelsen uavhengig av tradisjonell norsk ferietid sørget for styrket beredskap nettopp i den perioden.

Fungerende PST sjef Roger Berg går enda lenger i å distanse-

re seg fra ansvaret. Han tar ikke ansvar men tar «prinsipielt ansvar». Det finnes intet prinsipielt ved ansvar. Ansvar er noe man enten har eller ikke har. Videre sier han at de har valgt å beklage av hensyn til de «pårørende og de berørte». Underforstått sier han at vi har ikke gjort noen feil, men hvis det kan hjelpe noen, så sier vi beklager.

MAN BEKLAGER på vegne av seg selv. En beklagelse av hensyn til andre, blir en tom beklagelse. Jeg tror mange ville verdsatt en beklagelse fra PST. Dette måtte imidlertid vært en oppriktig beklagelse av PST's håndtering av saken både før og etter 22. juli. Jeg skal ikke ramse det opp her, men det er ikke vanskelig å finne forhold som det ville være

Det er flere som har stilt spørsmål ved hvor dypt disse beklagelsene egentlig stikker.

all grunn til å beklage.

Denne utviklingen som har vært kan ikke fortsette, også samfunnstopper må vise ansvar. Tiden hvor beklagelsene fremstår mer til trøst enn til trøst må ta slutt. Jeg forstår at 22. juli har vært en enorm belastning innad i politi og PST. Både den aktuelle dagen og i tiden etter har de møtt utfordringer ingen kunne forvente at de skulle være rede til å håndtere feilfritt. I denne situasjonen er det forståelig og også riktig at lederne innen politiet og PST står frem og forsvarer både polititjenestemennene og deres handlinger.

SAMTIDIG KAN vi ikke glemme at det er politiets oppgave å beskytte befolkningen. I et demokrati er det befolkningens behov som står sterkest. Det kan se ut som om en del ledere innen politiet har glemt dette. Lederne har selv valgt å påta seg sine forpliktelser, og de honoreres godt for sin vilje til å ta ansvar. Dette burde tilsi at disse lederne hadde et ekstra ansvar for hvordan de skjøtter sine embeter.

Muligheten til å slippe unna

med en beklagelse er heller ikke alle forunt. «Vi er alle like, men noen er likere enn andre», heter det i Georges Orwells berømte roman «Animal Farm». I Orwells fortelling var det grisene som styrte og levde etter denne regelen. Gjennom mitt virke som forsvarsadvokat har jeg hørt en nærmest uendelig rekke av beklagelser. Den tiltalte står i retten og beklager sine ugjerninger. Ofte hører man at mitt største ønske var om jeg kunne få dette ugjort. Mange av beklagelsene har vært oppriktige og angren har vært ekte.

RETTENS HOLDNING til slike beklagelser er som regel at det skulle bare mangle at du beklager. I motsatt fall ville straffen blitt enda hardere. I formildende retning har slike beklagelser marginal betydning. Når samfunnstopper gjør feil, hører man gjerne at vi er ikke ute etter å finne synderbukker. Det er noe som ingen er tjent med. Kanskje er det riktig at verden ikke blir noe bedre av at skyld plasseres hos den enkelte, men da kan ikke noen være likere enn andre.

Dagbladet

Havnelageret, Langkaia 1, 0150 Oslo.
Postboks 1184, Sentrum, 0107 Oslo.
Sentralbord: **24 00 10 00**
Åpent man.-fre. 07.00-16.00
Stengt lør., søn. og helligdager.
Redaksjonen direkte: **24 00 03 10**
Vaktstjef direkte: **24 00 03 60**

Fotodesk direkte: **24 00 09 00**
E-post: pictures@dagbladet.no
Dagbladet.no direkte: **24 00 00 07**
E-post: nettred@dagbladet.no
Telefax: **24 00 00 01**
Dagbladet.no: **24 00 01 01**
E-post: sentralbord@dagbladet.no
Tips og digitalfoto: 2400@db.no
Kundeservice: **800 30 100**
E-post: kundeservice@dagbladet.no

AS Dagblad-Trykk: **67 98 94 23**
Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg i elektroniske formater.
Si din mening på **Dagbladet.no**
Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg på trykk og i elektroniske formater.
Epost: 2400@dagbladet.no
Tipstelefon: **24 00 00 00**

PFU Dagbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.
Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i pressetiske spørsmål. Adr.: Rådhusgt. 17 3. etg., pb 46 Sentrum, 0101 Oslo. Tlf. **22 40 50 40**. Faks.: **22 40 50 55**. E-post: pfu@presse.no